

Lijepo ponašanje (Meka)

Hatib: dr. Husejn ibn Abdulaziz Alu Šejh

13. redžeb 1439. po Hidžri / 30. mart 2018.

Allahu, našem Gospodaru, pripada najveća i najljepša zahvala, onako kako On voli i kako je zadovoljan. Svjedočim da nema boga osim Allaha, Jedinog, Koji druga nema, na ahiretu i ovom svijetu, i svjedočim da je naš vjerovjesnik Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, njegov rob i poslanik, odabrani vjerovjesnik i odlikovani poslanik. Allahu moj, spusti na njega Svoju milost i blagoslov, i na njegovu porodicu i ashabe, nosioce svakog dobra i bogobožnosti.

O muslimani! Bojte se Allaha i budite Mu pokorni, onaj ko se boji Allaha, On će ga usrećiti i učiniti zadovoljnim.

O muslimani! Lijepa ćud i ponašanje uzrok je čovjekove sreće i uspjeha. Ništa kao lijepa svojstva i pohvalna djela ne može donijeti dobro čovjeku. Tekstovi dviju objava, Kur'ana i sunneta – nepobitno ukazuju na važnost uzoritog i primjerenog ponašanja i postojanja ideala kojima vjernik treba težiti.

Allah, džellešanuhu, opisao je Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, najboljeg čovjeka koji je ikada postojao, najvišim vrlinama i najplemenitim svojstvima, riječima: "... jer ti si, zaista, najljepše ćudi." (El-Kalem, 4)

Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, sažeo je svoju kompletnu davetsku misiju, sa svim njenim pravilima, u riječima: "Poslan sam da upotpunim, usavršim, plemenite ćudi kod ljudi." (Ahmed, Malik i drugi. Hadis je vjerodostojan prema općeprihvaćenom mišljenju islamskih učenjaka.)

Naš Vjerovjesnik jasno je pozvao ljude da se lijepo ponašaju: "Boj se Allaha gdje god da si, nakon lošeg djela uradi dobro djelo koje će ga pobrisati, i prema ljudima se lijepo ophodi." (Ahmed i Tirmizi, hasen-sahih)

Lijepa ćud i lijepo ponašanje približavaju čovjeka Gospodaru, uzdižu ga na visoke stepene, i tim vrlinama postiže veliku nagradu. Uzvišeni kaže: "Dobro i zlo nisu isto! Zlo dobrim uzvratiti, pa će ti dušmanin tvoj odjednom prisni prijatelj postati. To mogu postići samo strpljivi; to mogu postići samo vrlo sretni." (Fussilet, 34–35) Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je: "Najbolji među vama jesu oni najljepšeg ponašanja." (Buhari i Muslim)

Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, podstiče na lijepo ponašanje i obećava za njega veliku nagradu i sevap. Rekao je: "Najpotpunijeg imana su oni vjernici koji imaju najljepše ponašanje, a najbolji od vas su oni koji su najbolji prema svojim ženama." (Ahmed, Tirmizi, hasen-sahih)

Naš Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, pojašnjavajući poziciju lijepog ponašanja, rekao je: "Čovjek lijepim ponašanjem može dostići stepen postača i klanjača." (Ebu Davud, a vjerodostojnim ga je ocijenio Ibn Hibban i drugi)

O vjernici! Čovjek lijepim i plemenitim ponašanjem može postići najvišu deredžu i najpočasnije mjesto u vjeri. O tome Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, kaže: "Najdraži su mi od vas oni koji su najljepšeg ponašanja." (Tirmizi, hasen-garib, a bilježi ga Munziri u "Et-Tergibu")

Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, upitan je o onome što će ljude najviše uvesti u Džennet, pa je rekao: "Bogobožnost i lijepo ponašanje." (Tirmizi, sahih-garib, vjerodostojnim su ga ocijenili Ibn Hibban i Hakim)

Lijepo ponašanje zauzima u islamu visoko mjesto i uzvišenu poziciju. Uzvišeni kaže: "... a prema vjericima blag budi." (El-Hidžr, 88)

Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je: "Nema nijedne stvari koja će biti teža na mizanu na Sudnjem danu od lijepog ponašanja." (Tirmizi, sahih)

Muslim bilježi da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, riječ "birr – dobročinstvo", koja objedinjuje sve vrste dobra, protumačio kao "lijepo ponašanje".

Poštovani vjernici! Lijepo ponašanje i ćud obuhvata svaku lijepu riječ i djelo, i svaki put koji je sa stanovišta šerijata i zdravog razuma prihvatljiv, u svim ljudskim aktivnostima i odnosima.

Lijepo ponašanje podrazumijeva pridržavanje etičkih principa koji su potvrđeni šerijatskim tekstovima, i obuhvata prijatne riječi, lijepa djela, pohvalna svojstva i časne osobine. Lijepo ponašanje je svaki postupak kojim se povećava krug prijatelja, a smanjuje krug neprijatelja, olakšavaju teške stvari, omekšavaju tvrdokorna srca. Svi postupci i stavovi osobe lijepog ponašanja oličenje su ljepote, blagosti, dobroćinstva, dobrote i plemenitosti. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je: “Nemoj potcjenjivati ni najmanji oblik dobroćinstva, pa makar to bilo da se osmijehneš bratu muslimanu kada ga sretnješ.” (Muslim)

U lijepo ponašanje, između ostalog, spadaju: nasmijanost i vedrina lica, činjenje dobra, suzdržavanje od uznemiravanja drugih ljudi, strpljivo podnošenje neugodnosti i pogreški, sputavanje bijesa i srdžbe, udaljavanje od besposlice i izbjegavanje prepirke, rasprave i svađe.

Lijepo ponašanje je da ćovjek bude dobroćinitelj, milostiv, plemenit, velikodušan, tolerantan, darežljiv, a ne škrt i pohlepan, strpljiv, zahvalan, zadovoljan, blag, ponizan, krepostan, samilostan, jednostavan, susretljiv i pristupaćan. Uzvišeni kaže: “I, iz oholosti, ne okreći od ljudi lice svoje i ne idi zemljom nadmeno.” (Lukman, 18)

Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je: “Hoćete li da vas obavijestim o onome ko je zabranjen Vatri?” Prisutni rekoše: “Da, Allahov Poslaniće”, a on reče: “Svaki ljudima blizak, blag i jednostavan ćovjek.” (Tirmizi, sahih)

Od lijepog ponašanja je ućtivost u govoru, lijepo ophođenje prema ljudima, blagost, ćuvanje od nepromišljenih riječi i postupaka i svega onoga što ne prilići, što nije lijepo za vidjeti i ćuti, i što narušava reputaciju u društvu. Ibn Abbas, radijallahu anhumu, rekao je: “Skromnost, odmjeranost i lijepo vladanje je dvadeset peti dio vjerovjesništva.”

Čovjek lijepog ahlaka je dostojanstven, staložen, smiren, obazriv, častan, pošten, nije grub, ne proklinje, ne podiže bespotrebno glas, nije brzoplet i bestidan, prema drugima se uvijek ophodi ljepše i bolje nego oni prema njemu, i na način koji je bliži dobročinstvu i bogobožnosti, i koji je pohvalan i prihvatljiv.

Jedna od najvažnijih, najboljih i najvrednijih vrsta lijepog ponašanja, kako navodi Ibn Kajjim, jeste stid u riječima i djelima.

Posebno mjesto, u lijepom ponašanju, zauzimaju i sljedeće osobine: davanje prednosti drugima nad sobom, skrivanje tuđih mahana, dobročinstvo, osmijeh prilikom susreta, pažljivo slušanje sagovornika, ustupanje mjesta drugima na sijelu, širenje selama, rukovanje s muškarcima prilikom susreta, uzvratanje na dobročinstvo većim dobročinstvom, udovoljavanje onome ko nas Allahom zakune, ostavljanje onoga što nas se ne tiče, mudro i blago postupanje prema nezalicama, i svaki postupak koji starijeg stavlja u poziciju roditelja, mlađeg u poziciju djeteta, a vršnjaka u poziciju brata, kao što kaže pjesnik:

*Svakom muslimanu pravo njegovo daje,
poput blagog i milostivog roditelja.*

Sve su to osobine kojima poziva islam, a suština lijepog ponašanja sadržana je i sažeta u Poslanikovim, sallallahu alejhi ve sellem, riječima, veličanstvenog značenja: “Niko od vas neće vjerovati sve dok svome bratu ne bude želio ono što želi sebi.”

O muslimani! Budite od onih koji se ističu svojim lijepim ponašanjem, okitite se pohvalnim, a ostavite pokuđena svojstva. Budite od onih koji privlače ljude svojim ponašanjem, koji vole i koje drugi vole. U hadisu se kaže: “Vjernik je onaj koji voli i kojeg drugi vole. Nema dobra u onome koji niti voli niti je voljen.” (Ahmed, Taberani i Bejheki. Vjerodostojnim ga je ocijenio Albani.)

Poštovani vjernici! Svaki musliman dužan je da Allahovu blizinu i zadovoljstvo traži samo u onim djelima koja imaju utemeljenje u Kur'anu i sunnetu. U našem čistom šerijatu ne postoji nijedan vjerodostojan hadis koji ukazuje na propisanost i

“KOLIKO GOD ZNAČAJNA ULOGA HATIBA BILA ZA USPJEH NJEGOVE HUTBE,
NIŠTA MANJE NE ZAOSTAJE NI ODABIR TEME, ODNOSNO MATERIJE
KOJU TOKOM HUTBE ELABORIRA.” (PREPOROD)

HUTBE

utemeljenost posebnih ibadeta u mjesecu redžebu, kao što su to jasno naglasili poznati učenjaci Ibn Hadžer, Ibn Redžeb, Nevevi, Ibn Tejmijja i drugi.

Allah, džellešanuhu, naredio nam je da donosimo salavate i selame na plemenitog Vjerovjesnika. Allahu moj, smiluj se, spasi i blagoslovi našeg vjerovjesnika i poslanika Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem, i podari Svoje zadovoljstvo pravednim halifama, Poslanikovoju porodici, svim ashabima, tabiinima i onima koji ih slijede u dobročinstvu do Sudnjeg dana.

Allah podario blagoslov meni i vama u časnom Kur'anu, i okoristio mene i vas njegovim ajetima i mudrom opomenom. Rekoh ovo i od Allaha Uzvišenog tražim oprost za sebe, vas i sve muslimane od svakog grijeha, a tražite i vi, On mnogo prašta i milostiv je.

